

Kommunfullmäktige

Plats och tid:	Tingssalen, 2026-06-01, 18:00 – 19:39
Beslutande:	Ann-Marie Fröjdth (C), ordförande Bernt Westerhagen (C), 1:e vice ordförande Anneli Wallin (S), ersätter Marie Olsson Mikael Thalín (C) Susann Lindblad (C) Per-Erik Wiik (C) Håkan Yngström (C), ersätter Anita Boman Daniels (C) Marcus Laggår (C) Nina Wiik (C) Johan Smids (C) Anna Pers (C) Leif Dahlfors (C) Magnus Bjurman (S) Gunilla Elings Friberg (S) Anders Rosell (S) Pia Ström (S) Hans Göran Olsson (S), ersätter Olof Herko (S) Lennart Eriksson (S) Marc Ersson (SD) Tomas Alfredsson (SD) Hans Andersson (SD), ersätter Roine Andersson (SD) Roger Eriksson (SD) Bibbi Andersson (SD) Joakim Larsson (M) Elisabet Setterlund Alvarsson (M) Per Rudfeldt (M), ersätter Leif Altner (M) Lars-Olov Simu (KD) Bengt-Åke Svahn (KD) Marcela Reyes (V) Joep Meens (MP)
Övriga deltagare:	Marie Ander, kommunchef Elsmari Laggår Bärjegård, ordförande revisorerna Marit Snitt, kommunsekreterare
Utses att justera:	Gunilla Elings Friberg och Joakim Larsson
Justeringens plats och tid:	Protokollet är digitalt signerat 2026-06-12
Underskrifter:	Marit Snitt, sekreterare Anne-Marie Fröjdth, ordförande Gunilla Elings Friberg och Joakim Larsson, justerare

§ 30-44

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Kommunfullmäktige Sammanträdesdatum: 2026-06-01

Överklagningstid: 2026-06-12 – 2026-07-03

Anslaget sätts upp: 2026-06-12 Anslaget tas ner: 2026-07-04

Förvaringsplats för protokollet: Kommunstyrelsens diarium

Underskrift

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§ 30	Motion om yrkesutbildningar till Orsa (M)	2026/318	4
§ 31	Motion om elevstöd till skolan (M)	2026/319	5
§ 32	Interpellation till KSO - Om skolan och utbildningsmöjligheter i Orsa	2026/320	6
§ 33	Information från KSO		7
§ 34	Information om Här hämtas kraften från FSV		8
§ 35	Information från revisorerna		9
§ 36	Revidering av avfallsföreskrifter	2025/542	10 - 11
§ 37	Avfallstaxa 2027	2026/5	12 - 15
§ 38	Förslag till utökning av verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen	2026/214	16
§ 39	Medborgarförslag om införande av informationsplikt för Nodava	2025/696	17 - 18
§ 40	Taxor alkohol och tobak, 2026	2026/298	19
§ 41	Bestämmelser om ekonomisk ersättning för förtroendevalda 2027-2030	2026/122	20
§ 42	Utökad investeringsram OVA 2026	2026/291	21
§ 43	Avsägelse och fyllnadsval revisorsuppdrag efter Thommy Olofsson	2026/328	22
§ 44	Delgivningar		23

§ 30

KS 2026/318

Motion om yrkesutbildningar till Orsa (M)

Beslut

Kommunfullmäktige tar emot motionen och lämnar den till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Joakim Larsson (M) har ställt en motion till kommunfullmäktige gällande förnyade och bättre ansträngningar för att få yrkesutbildningar till Orsa, bilaga 1. Motionen föreslår sammanfattningsvis följande punkter:

- Orsa kommun ska i kommande kommunplan formulera mål alternativt uppdrag om att Orsa kommun ska ha yrkesutbildningar på plats i Orsa senast under år 2028.
- Kommunen ska göra djupare research för att analysera fram vilka utbildningsprofiler som skulle passa för Orsa och vilka inriktningar som vore konkurrenskraftiga visavi det befintliga utbildningsutbudet utanför kommunen.
- Orsa kommun ska i sin lokalförsörjningsplan beakta kommande behov av lokaler för yrkesutbildningar.
- Frågan om yrkesutbildningar har hanterats som en gemensam fråga i gymnasienämnden. Orsa kommun ska ta större eget ägarskap i frågan om det krävs för att få utbildningar på plats i Orsa.

Beslutsunderlag

Motion om yrkesutbildningar 2026-05-25

Skickas till

Kommunstyrelsen

Orsa den 25 maj 2026

Motion: Förnyade och bättre ansträngningar för att få yrkesutbildningar till Orsa

Alla Orsas grannkommuner har yrkesutbildningar anpassade för det lokala näringslivet, men Orsas sista yrkesutbildning, SCoTT (Scandinavian College of Travel and Tourism), lades ner år 2015.

Svensk Näringslivs mätning för företagsklimat visar tydlig förbättringspotential för Orsa inom området *tillgång på kompetens*. 36% av företagen i Orsa upplever att kompetensförsörjningen fungerar dåligt eller inte helt godtagbart.

Vissa ansträngningar har gjorts för att få tillbaka yrkesutbildningar till Orsa, men några konkreta resultat har inte uppnåtts.

Motionen föreslår förnyade och bättre ansträngningar för att få yrkesutbildningar på plats i Orsa:

- Orsa kommun ska i kommande kommunplan formulera mål alternativt uppdrag om att Orsa kommun ska ha yrkesutbildningar på plats i Orsa senast under år 2028.
- Kommunen ska göra djupare research för att analysera fram vilka utbildningsprofiler som skulle passa för Orsa och vilka inriktningar som vore konkurrenskraftiga visavi det befintliga utbildningsutbudet utanför kommunen.
- Orsa kommun ska i sin lokalförsörjningsplan beakta kommande behov av lokaler för yrkesutbildningar.
- Frågan om yrkesutbildningar har hanterats som en gemensam fråga i gymnasienämnden. Orsa kommun ska ta större eget ägarskap i frågan om det krävs för att få utbildningar på plats i Orsa.

Joakim Larsson, Moderaterna i Orsa

§ 31

KS 2026/319

Motion om elevstöd till skolan (M)

Beslut

Kommunfullmäktige tar emot motionen och lämnar den till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Elisabet Setterlund Alvarsson (M) har ställt en motion till kommunfullmäktige, bilaga 2.

Motionen föreslår att kommunen snarast satsar på ökat elevstöd för våra högstadieelever. Ökat stöd ska hjälpa eleverna i sjuan, åttan och nian att nå godkända betyg. Ambitionen bör vara att varenda högstadieelev i Orsa ska klara grundskolan med godkända betyg.

Beslutsunderlag

Motion från Moderaterna om elevstöd till skolan 2026-05-25

Skickas till

Kommunstyrelsen

Orsa den 25 maj 2026

Motion om ökat elevstöd på högstadiet, Orsaskolan

Grundskolan i Orsa är långt ifrån sina mål och många elever i högstadiet kämpar med ofullständiga betyg. Konsekvenserna innebär begränsade möjligheter till vidare studier men kan även innebära utanförskap och dålig självkänsla.

Både kommunens revisorer, Azets, och våra egna kommunrevisorer, påpekar att det vore bra om resurserna för elevstöd ökades, även på högstadiet.

Moderaterna i Orsa hänvisar till revisorernas rekommendationer. Motionen föreslår att kommunen snarast satsar på ökat elevstöd för våra högstadieelever. Ökat stöd ska hjälpa eleverna i sjuan, åttan och nian att nå godkända betyg. Ambitionen bör vara att varenda högstadieelev i Orsa ska klara grundskolan med godkända betyg.

Elisabet Setterlund Alvarsson, Moderaterna i Orsa

§ 32

KS 2026/320

Interpellation till KSO - Om skolan och utbildningsmöjligheter i Orsa

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att interpellationen får ställas samt att den är besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Joakim Larsson (M) har ställt en interpellation, bilaga 3, till kommunstyrelsens ordförande rörande utbildningsmöjligheter i Orsa med följande frågeställningar:

- Hur ser kommunstyrelsens ordförande på Orsas grova målmissar gällande betyg och meritvärden från grundskolan och de svaga resultaten för Orsas gymnasieelever?
- Hur svarar och återkopplar kommunstyrelsens ordförande på Centerpartiets vallöfte från år 2022 om att Orsa ska vara en av landets bästa skolkommuner?
- Vad har Centerpartiet i Orsa gjort sedan år 2015 för att få tillbaka yrkesutbildningar till Orsa?

Kommunstyrelsens ordförande Mikael Thalín (C), besvarar interpellationen, bilaga 4. Vid kommunfullmäktiges behandling av ärendet yttrar sig förutom interpellanten och interPELLERAD ÄVEN Susann Lindblad (C), ordförande i skolutskottet.

Orsa den 25 maj 2026

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande -om skolan och utbildningsmöjligheterna i Orsa

Alla Orsas grannkommuner, även utanför länsgränserna, har egna gymnasieskolor. Alla Orsas grannkommuner har också yrkesutbildningar anpassade för det lokala näringslivet, men Orsas sista yrkesutbildning, SCoTT (Scandinavian College of Travel and Tourism), lades ner år 2015. Orsa har sedan Centerpartiet tog makten förblivit tomt på vidareutbildningar efter grundskolan.

För Orsa har vi de senaste åren sett mycket svaga resultat för grundskolan gällande betyg, meritvärden och behörighet. I kommunjämförelser ser vi också svaga resultat för Orsas gymnasieelever, inte minst när det gäller den viktiga behörigheten till högskole- och universitetsutbildningar. Moderaterna har yrkat om att betygsresultaten för Orsas gymnasieelever ska med i Orsas kommunplan, som i Moras kommunplan, med det förslaget avvisades i Orsa kommunfullmäktige.

Svensk Näringslivs mätning för företagsklimat visar tydlig förbättringspotential för Orsa inom området *tillgång på kompetens*.

frågor till kommunstyrelsens ordförande:

- Hur ser kommunstyrelsens ordförande på Orsas grova målmissar gällande betyg och meritvärden från grundskolan och de svaga resultaten för Orsas gymnasieelever?
- Hur svarar och återkopplar kommunstyrelsens ordförande på Centerpartiets vallöfte från år 2022 om att Orsa ska vara en av landets bästa skolkommuner?
- Vad har Centerpartiet i Orsa gjort sedan år 2015 för att få tillbaka yrkesutbildningar till Orsa?

Joakim Larsson, Moderaterna i Orsa

Bilaga 4

Svar på interpellation angående skola och yrkesutbildning

Eftersom frågor kopplade till grundskolan ligger i skolutskottet överlämnar jag till utskottets ordförande Susann Lindblad att svara på fråga 1 och 2. /Mikael

Fråga 1 angående betyg och meritvärden:

Kommunledningen i Orsa brukar inte beskriva situationen i termer av "grova målmissar", men har kunskap om att resultaten behöver förbättras ytterligare och att kommunen behöver fortsätta med sitt påbörjade arbete kring uppföljning, analys och insatser. Utskottet har återkommande träffar med skolans ledningsgrupp för att skapa sig en bild över nuläget samt utvecklingen av elevernas resultat.

Statistik kan påverkas mycket när elevunderlaget är litet, ex. en årskurs på 75 elever (vilket är vanligt i Orsa) jämfört med en skola med 250 elever i samma årskurs så får det stor konsekvens om ca 10 elever inte klarar målen, den större elevgruppen: 4% och den mindre elevgruppen 13%

Skolan har under de senaste åren gjort en stor satsning på de lägre åldrarna för att i tidigt skede stärka upp, detta arbete har lett till goda resultat vilket gör att vi nu fortsätter det arbetet på mellan- och högstadiet.

2022, åk 3 (klarade alla delar i ämnesprovet):

Matematik: 57%

Svenska: 42%

2025: åk 3 (klarade alla delar i ämnesprovet):

Matematik 87%

Svenska: 73%

På mellan- och högstadiet har vi stärkt upp ytterligare med speciallärare och specialpedagog. Vi har även speciallärare under utbildning.

Skolan försöker ständigt bibehålla och rekrytera behörig och kompetent personal till våra skolor för att säkerställa kvalitet. Vi har låga sjukskrivningstal i grundskola och nästan ingen omsättning av personal det ger bra kontinuitet.

Förutsättningar som kan påverka skolans resultat:

- Salsa (statistikmodell som synliggör faktorer som skolan inte kan påverka men som har betydelse för betygsresultatet, tex föräldrars utbildningsnivå.
Orsa kommun: 2.1
-genomgången folkskola/grundskola (1 poäng)
-genomgången gymnasial utbildning (2 poäng)
-eftergymnasial utbildning (3 poäng)
- Vi som övriga Sverige har också ungdomar med psykisk ohälsa som gör att de inte förmår sig komma till skolan trots många anpassningar (här samarbetar vi med socialtjänsten)
- Vi har också elever som är nyinflyttade till Orsa under högstadietiden med svag skolbakgrund som gör det svårt att nå behörighet under den korta tid de är hos oss.
- Vi har utvecklat vår stödverksamhet "Studion" så den ska kunna vara till stöd för fler elever och för att få stöd tidigt.

- Vår gemensamma undervisningsstruktur utvecklas alltmer så undervisningen håller god kvalitet
- Har och haft dubbla pedagoger på flertalet lektioner främst i matematik.
- Högstadiet har även under senaste läsåret gjort en större satsning på extra stöd i matematik genom att ha inrättat en "mattestudio"
- Har haft möjlighet att skapa ytterligare enskilda undervisningsgrupper vid behov
- På skolan arbetar en elevhälsa som är verksamhetsnära och är bemannad med bred kompetens där vi även har tillgång till skolpsykolog och skolläkare.
- Nära samarbete med socialtjänsten utvecklat och fortsätter utveckla skolsociala tema för att stärka skolenheten
- Samarbetet med Högskolan Dalarna kring läsutveckling via ett gemensamt forskningsprojekt
- Förstelärare i relationellt ledarskap 2022–2024
- Förstelärare i matematik sedan hösten 2025
- Pedagogiska träffar en gång i månaden "Röda Tråden" där pedagogerna från samtliga grundskolor träffas och diskuterar skolutvecklingsfrågor.
- Under läsåret påbörjat ett arbete kring AI och skolan.

Fråga 2 angående landets bästa skolkommun

Sveriges bästa skolkommun utsågs sista gången av Lärarförbundet år 2021 då låg vi på plats 9 av Sveriges 290 kommuner och plats 1 i Dalarna. Denna ranking lades sedan ner då de ansåg att det var omöjligt att jämföra kommuner när alla har så olika förutsättningar. Givetvis fortsätter vi att följa annan statistik och göra egna analyser med målet att bli bättre.

Politikens uppgift i skolan är att vara lyhörda för vad rektorer och pedagoger behöver i sitt arbete för våra elever. Jag har under min tid i skolutskottet förstått att det sista de behöver är politiker som talar om för dem hur de ska utföra sitt arbete.

Här följer några saker som vi gjort:

- Vi införde NTA natur och teknik för alla enligt önskemål från pedagogerna. Satsningen delfinansierades av pengar från Ljungbergsfonden. Syftet med NTA är att öka kunskaper i Naturvetenskap, Teknik och Matematik redan från förskoleåldern. Det kommer förmodligen öka intresset för de programmet när det blir dags att söka till gymnasiet.
- Det behövdes bättre utemiljöer på skolorna det har vi gjort på Digerberget, Trimsarvets förskola, Brantuddens förskola och på Kyrkbyn. På Bergetskolan och Orsaskolan pågår planeringen för fullt.
- Vi har renoverat omklädningsrummen och duscharna på Kyrkbyn för att skapa en tryggare miljö för barnen. Bättre matsalar behövdes i Orsaskolan och Digerbergsskolan det är gjort
- Projektering pågår för nya lokaler till Hemkunskap och slöjd vid Orsaskolan.
- Vi har infört en anpassad grundskola i egen regi det har vi nu en F-3 och målet är att inför upp till åk 6. Vi har nu en skola för alla i Orsa.

Susann Lindblad, ordförande i skolutskottet

Fråga 3 angående yrkesutbildning

Vi tar svaren i Svenskt Näringslivs undersökning på stort allvar och näringslivets kompetensförsörjning är ständigt på agendan vid företagsbesök och i olika forum med företagarepresentanter.

Orsa har en gymnasieskola gemensamt med Mora och Älvdalen inom ramen för en gemensam nämnd där Orsa har representation från C, S och M som ordinarie ledamöter. Inom nämndens ansvarsområde ligger även yrkesutbildningar vilket framgår av samverkansavtalet som antagits av kommunfullmäktige i full enighet.

Utveckling av utbudet inom gymnasieområdet diskuteras mellan kommunerna vid presidieträffar och på kommunledningsnivå. Beslut om ansökan samt hur och var utbildningen ska genomföras tas i gymnasienämnden. Yrkesinriktade utbildningar som tillkommit under senare tid är Robot- och CNC-tekniker via Yrkehögskolan (YH) (år 2022) och Försäljnings- och serviceprogrammet som är yrkesförberedande. Den senare är särskilt lämplig i förhållande till vår starka besöksnäring.

Med starkt initiativ från företag i Orsa har gymnasienämnden under 2025 ansökt om två utbildningar med inriktning järnvägsunderhåll med placering i Orsa. YH-myndigheten avslog ansökningarna i februari i år. En förnyad ansökan kommer att göras i höst.

Jag vill också särskilt lyfta yrkesutbildningarna inom gymnasiet där Orsaföretagare bidrar med engagemang i branschråd och lärlingsplatser inom bl a ventilation, plåt och el.

En utmaning är att behoven finns inom så spridda områden med få tjänster/personer som är aktuella för Orsas företag. Det gör det svårt att välja ut yrkesutbildningar som gör reell nytta för vårt näringsliv. Här förs en dialog med näringslivet om att erbjuda anpassade utbildningar inom komvux kombinerat med lärlingsupplägg.

Självklart är ökade utbildningsmöjligheter i Orsa att föredra. Samtidigt måste vi se styrkan i gymnasiesamarbetet och den möjlighet det ger i form av synergier avseende investeringar i utrustning, lärare, skolledning och administration och ett större elevunderlag.

Mikael Thalín, ordförande i Kommunstyrelsen

§ 33

Information från KSO

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Mikael Thalín (C), kommunstyrelsens ordförande informerar om:

Inlandsbanan

Ägarsamråd och bolagsstämma Inlandsbanan AB den 22 juni samt exempel på planerade åtgärder för upprustningen av inlandsbanan, bland annat rälsbyte och bärighetshöjningar.

Företagsklimatet

89 av 200 företag har svarat på enkäten. Orsa är fortfarande på andra plats i länet. Vår rankingsiffra är 4,4 jämfört med snittet i Sverige som ligger på 3,5. Infrastruktur till och från kommunen samt tillgång till relevant kompetens är de enkätfrågor som fått lägst resultat.

Övrigt

Information om aktiviteter i Orsa framöver: firande av nationaldagen, invigning av Grönare Centrum, kyrkbåtsrodden samt 100-årsjubileum av Storåbron.

§ 34

Information om "Här hämtas kraften" från FSV

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Anders Rosell informerar om en folder som delats ut till ledamöterna i fullmäktige, "Här hämtas kraften" från Föreningen Sveriges Vatten- & vindkraftskommuner och regioner (FSV).

FSV bildades 1999 och är en politiskt obunden förening som arbetar för att kommuner och regioner ska få del av de intäkter som vatten- och vindkraften ger.

§ 35

Information från revisorerna

Beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Elsmari Laggar Bärjegård informerar om revisionens uppdrag och budget. Ett tilläggsäskande för 2026 har gjorts i samband med äskandet om 2027 års budget.

§ 36

KS 2025/542

Revidering av avfallsföreskrifter

Beslut

Kommunfullmäktige antar reviderade avfallsföreskrifter.

Sammanfattning av ärendet

Avfallsföreskrifterna är en del av den kommunala renhållningsordningen tillsammans med kretsloppsplanen. Enligt miljöbalken kap. 15 § 41 ska renhållningsordningen antas av kommunfullmäktige.

Ett förslag på reviderade avfallsföreskrifter för Orsa kommun har tagits fram utifrån en ny mall från branschorganisationen Avfall Sverige. Den reviderade versionen inkluderar förändringar som anpassar föreskrifterna till aktuella lagkrav samt strukturella ändringar. Förslaget har tagits fram genom samverkan med Mora och Älvdalens kommuner samt Nodava.

De viktigaste förändringarna i förslaget jämfört med gällande föreskrifter är:

- Nytt hämtningsområde för turistanläggningar
- Förändringar på grund av ändrad lagstiftning, bland annat
 - Fastighetsnära insamling av förpackningar
 - Insamling av textilavfall
 - Insamling av massor (masshantering)
 - Insamling av livsmedel från verksamheter under kommunalt ansvar
- Förändringar i undantag och dispenser
- Sådant som regleras i taxa har förkortats eller lyfts ur och till del flyttats till avfallstaxan, till exempel hämtintervall och möjlighet till förlängt hämtintervall

Avfallsföreskrifterna har gått ut på samråd 8 december 2025 – 10 januari 2026 till myndigheter och särskilt berörda samt ställts ut för granskning av allmänheten enligt 15 kapitlet 42 § miljöbalken mellan den 16 februari - 13 mars 2026. Samrådsredogörelse och granskningsredogörelse bifogas.

Föreskrifterna för avfallshantering ersätter kommunens tidigare avfallsföreskrifter (KF Orsa 2020-05-20).

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18

Tjänsteutlåtande 2026-04-28

Föreskrifter för avfallshantering 2026-04-14

Samrådsredogörelse 2026-02-06

Granskningsredogörelse 2026-04-14

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar reviderade avfallsföreskrifter.

Skickas till

Nodava AB

§ 37

KS 2026/5

Avfallstaxa 2027

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta avfallstaxa enligt alternativ 2 med följande ändringar:

1. Hämningsavgiften för bostad utan hemkompostering, 2 x 370 liter
(tabell 5, 6, 9, 12, 20 samt variant *med* helårshämtning i tabell 7) sänks med 100 kr.
2. Hämningsavgiften för bostad utan hemkompostering, 2 x 370 liter
(tabell 8 samt varianter *utan* helårshämtning i tabell 7) sänks med 50 kr.
3. Märkningsavgift enligt punkt 6.6 tas bort ur förslaget

Reservation

Marc Ersson (SD), Tomas Alfredsson (SD), Hans Andersson (SD), Roger Eriksson (SD), Bibbi Andersson (SD), Joakim Larsson (M), Per Rudfeldt (M), Elisabet Setterlund Alvarsson (M), Lars-Olov Simu (KD) och Bengt-Åke Svahn (KD) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Bakgrund

Nodava och ägarkommunerna står inför ett omfattande systemskifte i avfallshanteringen. Från och med 1 januari 2027 ska alla hushåll ha tillgång till fastighetsnära insamling av förpackningar, enligt förändrad lagstiftning. I Orsa innebär det att hushåll med hämtning i egna kärl får två fyrfackskärl där totalt åtta fraktioner samlas in, och befintliga rest- och matavfallskärl därmed ersätts. Se narsorterat.nodava.se för mer information.

Nodavas plan för införandet innebär att utställning av nya kärl påbörjas under hösten 2026 och att det nya systemet ska vara i drift före årsskiftet. I och med systemskiftet behöver avfallstaxan göras om. Den nya avfallstaxan är avsedd att börja gälla från och med den 1 januari 2027. Det nya systemet innebär att vissa abonnemangsformer som finns idag inte är lika självklara, som tex förlängt hämningsintervall och avgiftsreducering vid hemkompostering, då varje kärl innehåller flera avfallsslag som behöver tas hänsyn till. Läs mer om bakgrunden till den nya avfallstaxan i bilaga 1.

OVAs förslag

Orsa Vatten och Avfall AB (OVA) beslutade 2026-04-15 att föreslå avfallstaxa 2027 enligt bilaga 2.

Förslaget innebär bland annat en avgiftsreduktion om 170 kronor per år för abonnenter med egen hemkompost, samtidigt som möjligheten kvarstår att lämna matavfall till kommunal insamling i de fall allt matavfall inte omhändertas genom hemkompostering.

Strategiutskottet beslutade 2026-04-28 att återremittera ärendet för att få fram ett reviderat förslag med:

- tydligare avgiftsminskning för abonnenter med egen hemkompost,
- borttagande av plomberingsavgift, samt
- en tydligare konsekvensbeskrivning för olika abonnentgrupper.

OVA beslutade 2026-05-06 att vidhålla sitt tidigare förslag till avfallstaxa, se bilaga 2 och 3.

Som motivering, se bilaga 4, anger OVA bland annat att avfallstaxan bör vara miljöstyrande och att ekonomiska incitament i första hand bör stödja omhändertagande av matavfall genom kommunens insamlingssystem för produktion av biogas och biogödsel. OVA bedömer vidare att en avgiftsreduktion för hemkompostering som överstiger den faktiska kostnadsbesparingen (bedömd till cirka 170 kronor per år) kan vara svår att motivera utifrån taxans kostnadsgrund och kan innebära rättsliga oklarheter vid en förvaltningsrättslig prövning.

Konsekvensen av det nya systemet och taxeförslaget är att abonnenter som idag har ordinarie hämtning av både mat- och restavfall får en sänkt avgift, medan abonnenter med förlängt hämtningsintervall och utan separat kärl för matavfall får en höjd avgift, se bilaga 4.

Alternativ taxa

Ett alternativt taxeförslag har tidigare presenterats för OVA (bilaga 5), där abonnenter med egen hemkompost medges en större avgiftsreduktion. För detta alternativ gäller att allt matavfall ska omhändertas genom hemkompostering. Nodava ges möjlighet att genomföra kontroller, och vid konstaterad felsortering eller otillåten hantering av matavfall kan felsorteringsavgift tas ut enligt gällande taxa.

En avgiftsreduktion för hemkompostering utöver den bedömda direkta kostnadsbesparingen kan samtidigt motiveras utifrån att taxan får vara miljöstyrande och kan utformas för att främja olika former av hållbar avfallshantering, under förutsättning att taxans konstruktion är förenlig med kommunalrättsliga principer.

Konsekvensen i avgiftsnivå är att abonnenter som idag har ordinarie hämtning av både mat- och restavfall får en sänkt avgift, medan abonnenter som idag inte har ett separat kärl för matavfall får en något höjd avgift, se bilaga 4.

Övrigt

För hushåll som vill minska sina avfallskostnader finns möjlighet att, där förutsättningar finns, dela avfallskärl med närboende enligt gällande abonnemangsvillkor. Detta kan innebära en lägre avgift oavsett vilket taxeförslag som antas.

Möjligheten att i framtiden koppla godkänd hemkompostering till förlängt hämtningsintervall har diskuterats som en möjlig åtgärd för att ytterligare anpassa abonnemangsformer efter faktisk avfallsmängd. Något sådant förslag ingår dock inte i nu aktuella taxeförslag.

Sammanfattning

Alternativ 1 – OVA:s förslag

- 170 kr reduktion
- Möjlighet att fortsatt lämna matavfall kommunalt
- Bedöms motsvara faktisk kostnadsbesparing
- Stödjer biogas/biogödsel via insamling

Alternativ 2 – alternativ taxa

- 400 kr reduktion
- Krav på att allt matavfall hemkomposteras
- Kontrollmöjlighet av felsorterat matavfall samt avgift vid avvikelser
- Främjar lokal kretsloppshantering/egen behandling
- Minskar transporter

Gemensamt

- Delat kärl kan minska kostnad
- Framtida möjlighet till längre hämtningsintervall bör utredas

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Informationsärende avfallstaxa 2027 (2026-01-08)

Bilaga 2 Avfallstaxa 2027 inkl. hemkompostabonnemang OVA:s förslag

Bilaga 3 Protokoll OVA (2026-05-06)

Bilaga 4 Tjänsteskrivelse Nodava (2026-05-12)

Bilaga 5 Avfallstaxa 2027 inkl. hemkompostabonnemang, alternativt förslag

Bilaga 6 Avfallstaxa 2027 inkl. hemkompostabonnemang, uppdaterad efter KS
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta avfallstaxa enligt alternativ 2 med följande ändringar:

4. Hämtningsavgiften för bostad utan hemkompostering, 2 x 370 liter
(tabell 5, 6, 9, 12, 20 samt variant *med* helårshämtning i tabell 7) sänks med 100 kr.
5. Hämtningsavgiften för bostad utan hemkompostering, 2 x 370 liter
(tabell 8 samt varianter *utan* helårshämtning i tabell 7) sänks med 50 kr.
6. Märkningsavgift enligt punkt 6.6 tas bort ur förslaget

Yrkande

Mikael Thalín (C) och Magnus Bjurman (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Per Rudfeldt (M) och Marc Ersson (SD) yrkar bifall på OVA:s förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på kommunstyrelsens förslag mot Per Rudfeldts yrkande och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs och ska genomföras.

Omröstning

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning: ja-röst för kommunstyrelsens förslag, nej-röst för Per Rudfeldts yrkande. Omröstningen utfaller med 20 ja-röster, 10 nej-röster, enligt omröstningsbilaga (bilaga 5).

Skickas till

Orsa vatten och avfall AB/Nodava (Info@nodava.se, marie-louise.bengtsson@nodava.se)
Johanna Paarup-Jönsson

Bilaga 5 – Omröstning kommunfullmäktige 2026-06-01

Närvaro och omröstning		§ 37, Avfallstaxa		
Ledamot eller tjänstgörande ersättare	Närvaro	Ja	Nej	Avstår
1. Mikael Thalin (C)	1	1		
2. Susann Lindblad (C)	1	1		
3. Per-Erik Wiik (C)	1	1		
4. Håkan Yngström (C)	1	1		
5. Marcus Laggar (C)	1	1		
6. Nina Wiik (C)	1	1		
7. Johan Smids (C)	1	1		
8. Anna Pers (C)	1	1		
9. Leif Dahlfors (C)	1	1		
10. Magnus Bjurman (S)	1	1		
11. Gunilla Elings Friberg (S)	1	1		
12. Anders Rosell (S)	1	1		
13. Pia Ström (S)	1	1		
14. Hans-Göran Olsson (S)	1	1		
15. Lennart Eriksson (S)	1	1		
16. Marc Ersson (SD)	1		1	
17. Tomas Alfredsson (SD)	1		1	
18. Hans Andersson (SD)	1		1	
19. Roger Eriksson (SD)	1		1	
20. Bibbi Andersson (SD)	1		1	
21. Joakim Larsson (M)	1		1	
22. Per Rudfeldt (M)	1		1	
23. Elisabet Setterlund Alvarsson (M)	1		1	
24. Lars-Olov Simu (KD)	1		1	
25. Bengt-Åke Svahn (KD)	1		1	
26. Eva Janstad (V)		-	-	-
27. Marcela Reyes (V)	1	1		
28. Joep Meens (MP)	1	1		
29. Anneli Wallin (S)	1	1		
30. Bernt Westerhagen (C)	1	1		
31. Anne-Marie Fröjdih (C)	1	1		
SUMMA:	30	20	10	

§ 38

KS 2026/214

Förslag till utökning av verksamhetsområde för den allmänna VA-anläggningen

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen i Orsa kommun enligt tillhörande bilagor.

Sammanfattning av ärendet

Merparten av de fastigheterna som föreslås intas i verksamhetsområdet är redan idag anslutna till en eller flera allmänna vattentjänster. För de fastigheter i förslaget som idag inte är anslutna förtydligar ett verksamhetsområdesbeslut avsikten att anslutning ska ske till allmän VA-anläggning när behovet aktualiseras.

För att kunna säkerställa VA-huvudmannens rättigheter och skyldigheter gentemot områdena, samt fastighetsägarna i områdets rättigheter och skyldigheter gentemot VA-huvudmannen, krävs att områdena tas in i verksamhetsområde. Förslag på verksamhetsområdets utbredning framgår i bilagor 1 (fastighetslista) och 2 (kartor).

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2026-04-21

Tjänsteutlåtande Nodava 2026-04-01

Bilaga 1 Lista över fastigheter som föreslås intas i verksamhetsområde.

Bilaga 2 Kartor över förslag till utökat verksamhetsområde i del av Orsa kommun

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att utöka verksamhetsområdet för den allmänna VA-anläggningen i Orsa kommun enligt tillhörande bilagor.

Skickas till

Nodava AB

§ 39

KS 2025/696

Medborgarförslag om införande av informationsplikt för Nodava

Beslut

Kommunfullmäktiga beslutar att ge OVA AB i uppdrag att ta fram en tydlig plan för hur information till fastighetsägare ska ske inför planerade slamtömningar och andra platsbesök. Därmed anses medborgarförslaget bifallet.

Planen ska redovisa vilka informationskanaler som används, vilken framförhållning som eftersträvas samt hur kunder informeras om möjligheten att ändra tidpunkt.

Uppdraget ska återspeglaras till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Orsa kommun har tagit emot ett medborgarförslag om att införa en informationsplikt för Nodava AB (Orsa Vatten och Avfall AB). Förslaget innebär att kunder ska informeras minst två veckor i förväg om planerade slamtömningar och andra platsbesök, exempelvis genom SMS eller e-post. Syftet är att ge fastighetsägare möjlighet att planera och säkerställa att anläggningen är tillgänglig vid tömningstillfället.

Bakgrunden till förslaget är en situation där en fastighetsägare upplevt att slamtömning genomförts utan förvarning, vilket medförde att tömningen inte kunde genomföras och att en bomavgift debiterades.

Ärendet har av kommunfullmäktige överlämnats till Nodava AB för beredning inför vidare behandling i kommunstyrelsen.

Enligt Nodava AB informeras kunder redan idag om planerade slamtömningar genom SMS eller e-post i samband med att körlistor skickas till entreprenör. Informationen skickas normalt med viss framförhållning, under förutsättning att kunden har registrerat aktuella kontaktuppgifter hos bolaget.

Bedömning

Kommunstyrelsen bedömer att information till fastighetsägare inför planerade tömningar är viktig för att minska risken för bomkörningar och onödiga kostnader för både kunder och verksamheten. Samtidigt framgår att information redan sker i viss omfattning.

För att skapa tydlighet gentemot kunderna och säkerställa en enhetlig hantering bedöms det dock vara lämpligt att Nodava AB tar fram en tydligare plan eller riktlinje för hur information ska ges inför slamtömningar och andra platsbesök.

Konsekvenser

En tydligare struktur för information till kunder kan bidra till ökad förutsägbarhet, färre bomkörningar och en bättre dialog mellan bolaget och fastighetsägare.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag om införande av informationsplikt 2025-10-23

Protokollsutdrag strategiutskottet 2026-04-28

Tjänsteskrivelse Nodava 2026-04-07

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktiga beslutar att ge OVA AB i uppdrag att ta fram en tydlig plan för hur information till fastighetsägare ska ske inför planerade slamtömningar och andra platsbesök. Därmed anses medborgarförslaget bifallet.

Planen ska redovisa vilka informationskanaler som används, vilken framförhållning som eftersträvas samt hur kunder informeras om möjligheten att ändra tidpunkt.

Uppdraget ska återsäkras till kommunstyrelsen.

Skickas till

Nodava AB

Förslagsställaren

§ 40

KS 2026/298

Taxor alkohol och tobak, 2026

Beslut

Kommunfullmäktige antar taxa för alkohol, tobak och nikotinprodukter som ska gälla från och med 1 juli 2026.

Sammanfattning av ärendet

Från och med 1 juli 2026 kommer Orsa kommun att hantera arbetet med alkohol- och tobakshandläggning samt tillsyn i den egna organisationen, i stället för som tidigare i ett samverkansavtal med Mora kommun. Med anledning av detta har taxan för serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl och tobaksfria nikotinprodukter tagits fram då den nuvarande är beslutad av Mora kommun.

Inga förändringar har genomförts i taxan avseende belopp, eller innehåll utöver beslutande och kontaktuppgifter.

Beslutsunderlag

Taxa för alkohol, tobak och nikotinprodukter

Tjänsteutlåtande 2026-05-06

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar taxa för alkohol, tobak och nikotinprodukter som ska gälla från och med 1 juli 2026.

Skickas till

Alkoholhandläggare

§ 41

KS 2026/122

Bestämmelser om ekonomisk ersättning för förtroendevalda 2027-2030

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag på bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda i Orsa kommun.

Sammanfattning av ärendet

Inför varje ny mandatperiod genomförs en översyn och eventuell revidering av ersättningsbestämmelserna och arvodesnivåer för förtroendevalda i Orsa kommun. Med anledning av beslut om gemensam överförmyndarnämnd och beslut om ekonomisk ersättning för ordförande och vice ordförande i överförmyndarnämnden (KS 2026/66) behöver detta läggas till i revideringen. I maj 2022 antogs de nuvarande bestämmelserna om ekonomisk ersättning till förtroendevalda (OK KS 2021/00541, 024).

Av 4 kap. 16 § 2 p. i kommunallagen framgår att kommunfullmäktige får besluta att förtroendevalda i skälighetsomfattning ska få arvode för det arbete som är förenat med uppdraget. Alla former av arvodesersättning är frivilligt för kommunen till skillnad mot den lagstadgade skyldigheten att ersätta bland annat förlorad arbetsinkomst.

Förutom mindre redaktionella justeringar så är det inga ändringar i förslaget till Bestämmelser om ekonomisk ersättning förtroendevalda.

Beslutsunderlag

Bestämmelser om ekonomisk ersättning förtroendevalda (med synliga ändringar)
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18
Tjänsteutlåtande 2026-02-24

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:
Kommunfullmäktige godkänner förslag på bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda i Orsa kommun.

Skickas till

Kansli och säkerhet

§ 42

KS 2026/291

Utökad investeringsram OVA 2026

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla Orsa Vatten och Avfall AB:s önskemål att utöka investeringsbudgeten med 8 630 tkr för 2026.

Sammanfattning av ärendet

Det befintliga värmesystemet i reningsverket i Bunk fungerar inte tillfredsställande. Systemet har återkommande problem med läckage och tryckförluster, vilket har lett till flera reparationer utan att problemen har kunnat lösas permanent. Detta har resulterat i höga kostnader för energi och underhåll samt bristande funktion i anläggningen.

Efter genomgång av olika alternativ föreslås byte av det befintliga värmesystemet inklusive värmekälla vilket ger ett nytt och tätt system med garanti på hela installationen samt en långsiktigt stabil funktion. Investeringen beräknas uppgå till 8 630 tkr vilket kräver en utökning av 2026 års investeringsram med motsvarande belopp. Detta skulle ge en total investeringsram om 104 980 tkr för Orsa Vatten och Avfall AB.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande ekonomi 2026-05-07

Tjänsteutlåtande NODAVA 2026-05-06

PM Beskrivning av behov gällande byte av värmesystem på Bunk ARV

Protokoll styrelsemöte OVA 2026-05-06

Investeringsrapport OVA 2026

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2026-05-18

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla Orsa Vatten och Avfall AB:s önskemål att utöka investeringsbudgeten med 8 630 tkr för 2026.

Skickas till

Nodava/OVA AB

§ 43

KS 2026/328

Avsägelse och fyllnadsval revisorsuppdrag efter Thommy Olofsson

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner Thommy Olofssons avsägelse och att han blir entledigad från och med 31 augusti.

Sammanfattning av ärendet

Thommy Olofsson har skickat in en avsägelse av sitt revisorsuppdrag och önskar bli entledigad från och med den 31 augusti, eller tidigare, för att kunna vara valbar till kommunfullmäktige.

Då det inte finns någon ersättande revisor att välja görs inget fyllnadsval vid dagens fullmäktige.

Beslutsunderlag

Begäran om uppsägning av revisorsuppdrag 2026-04-27

Skickas till

Thommy Olofsson

§ 44

Delgivningar

- Beslut KF Rättvik 2026-05-07 Förslag på samverkansavtal och reglemente för en gemensam överförmyndarnämnd